

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV BERGSLAGEN, RAPPORT 2008:22

ARKEOLOGISK UTREDNING

Ekeby Prästgård

Närke, Kumla socken, Ekeby Prästgård 2:1

Helmut Bergold

UV BERGSLAGEN, RAPPORT 2008:22

ARKEOLOGISK UTREDNING

Ekeby Prästgård

Närke, Kumla socken, Ekeby Prästgård 2:1

Dnr 421-3095-2008

Helmut Bergold

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Bergslagen

Box 1406, 701 14 ÖREBRO

Besöksadress: Drottninggatan 18 b

Tel. 010-480 81 10

Fax 010-480 81 27

www.arkeologiuv.se

uvbergslagen@raa.se

© 2008 Riksantikvarieämbetet

UV Bergslagen, rapport 2008:22

ISSN 1404-1685

Kart- och ritmaterial Anders Biwall

Utskrift UV Bergslagen

Kartor ur allmänt karmaterial, © Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L1993/3.

Innehåll

Inledning.....	4
Bakgrund och potential	4
Syfte och metod	4
Resultat	4
Referenser	4
Administrativa uppgifter.....	5
Bilagor	6
Bilaga 1. Schakttabell	6
Figurer	7

Inledning

I samband med planer på att utvidga kyrkogården vid Ekeby kyrka gav Länsstyrelsen i Örebro län UV Bergslagen i uppdrag att utföra en särskild arkeologisk utredning inom fastigheten Ekeby Prästgård 2:1.

Bakgrund och potential

I närheten av det aktuella området finns ett gravfält med omkring 30 synliga gravar, RAÄ 4 i Ekeby socken. Utredningsområdet är beläget på en grusås mellan det förhistoriska gravfältet och en tidigmedeltida kyrkplats. Kyrkan idag är uppförd i gustaviansk stil med vissa medeltida partier kvar i murarna. Troligen uppfördes under 1100-talet eller tidigt 1200-tal en mindre kyrka på platsen. Utredningsområdet är beläget i den östra sluttningen av den förhållandevis skadade åsen. Mot denna bakgrund ansågs en särskild arkeologisk utredning vara befogad.

Syfte och metod

Syftet med utredningen var att genom sökschakt avgöra om det fanns fornlämningar inom det aktuella området. Söschakten som var sju till antalet grävdes med grävmaskin ner till orörd marknivå (Bilaga 1).

Resultat

Genom området sträckte sig en äldre vägbank, A221, den var cirka 1,5 meter hög och omkring 3 meter bred samt kraftigt övertorvad. Längs sträckningen där vägen korsade ett dike fanns rester efter en stenbro av huggen sten med borrhål. Vägen finns markerad på 1864-års härads-karta. I övrigt fanns inom området inga fornlämningar. Det visade sig också att området närmast kyrkan, i söder, var kraftigt utfyllt med jordmassor samt sopor från 1950-talet till 1970-talet. Utfyllnadslagren var upp till cirka en meter tjocka.

Referenser

Esbjörnsson, E. 2000. Kyrkor i Örebro län – en vägledning till Svenska kyrkans kyrkobyggnader. Örebro.

Administrativa uppgifter

Riksantikvarieämbetets dnr: 421-3095-2008.

Länsstyrelsens dnr: 431-16739-2008.

Projektnummer: 11080.

Undersökningstid: 25 september.

Projektgrupp: Helmut Bergold och Martin Edlund.

Underkonsulter: Anders Schakt AB, Örebro.

Undersökt yta: 52 löpmeter.

Dokumentationshandlingar som förvaras i Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), RAÄ, Stockholm: 1 digital planritning samt xx digitala foton med Unr 4600_1–5.

Fynd: Inga fynd.

Bilagor

Bilaga 1. Schakttabell och anläggningstabell

<i>Schakt</i>	<i>Storlek</i>	<i>Beskrivning</i>
214	5,5 × 1,5 meter (NV_SÖ) och 0,5 meter djupt.	Överst ett vegetationsskikt om 0,1 meter som täcker gråbrun siltig humus som är 0,3 meter tjock. I botten ljusgrågul silt, mjäla med småsten. År äldre åkermark i gles skog mellan vägbank och moränkulle. I plogskiktet finns kantiga och rundade stenar upp till 0,15 meter stora, samt mindre inslag av tegelkross.
215	5,5 × 1,5 meter (NÖ-SV) och 0,35 meter djupt.	Överst ett vegetationsskikt 0,05 meter som överlagrar ett plogskikt med grå till gråbrun lerig humus omkring 0,3 meter tjockt. I botten grå lera. Obrukad åkermark.
216	5 × 1,5 meter (NNÖ-SSV) och 0,3 meter djupt.	Överst ett vegetationsskikt 0,05 meter som överlagrar ett plogskikt med grå till gråbrun lerig humus omkring 0,25 meter tjockt. I botten grå lera. Obrukad åkermark.
217	14 × 1,5 meter (SSV-NNÖ) och 0,4-1,3 meter djupt.	Överst fanns ett 0,1-0,15 meter tjockt lager vegetation som täckte ett (0,4-1,2 meter) mäktigt fyllnadslager sammansatt av humus med sopor, asfalt, sten och i botten fanns mjäla/lera. Området utgörs av en ris- och stentipp med enstaka lövträd och buskar.
218	11 × 3 meter (Ö-V) och 0,35-1,0 meter djupt.	Vegetationsskikt, 0,05-0,1 meter, därunder fyllnadsmassor av humus med bland annat dumpad sten och asfalt. I botten fanns mjäla/lera.
219	8 × 1,5 meter (N-S) och 0,3 meter djupt.	Överst ett vegetationsskikt om 0,05 meter som överlagrade ett plogskikt av gråbrun, lerig humus 0,25 meter tjockt. I botten fanns grå lera. Äldre åkermark.
220	3,5 × 1,5 meter (N-S) och 1,35 meter djupt.	Överst fanns ett vegetationsskikt 0,1-0,15 meter tjockt, detta överlagrade ett fyllnadslager av humus med blandade sopor och i botten fanns mjäla/lera. Ris- och soptipp.
<i>Anläggning</i>	<i>Storlek</i>	<i>Beskrivning</i>
221	1,5 meter hög och omkring 3 meter bred	Rester av en vägbank som löper i N-S riktning genom utredningsområdet. Ligger i gles skog och är kraftigt övertorvad. Strax söder om mitten av området finns rester av en raserad stenbro. Huggen och borrad sten.

Figurer

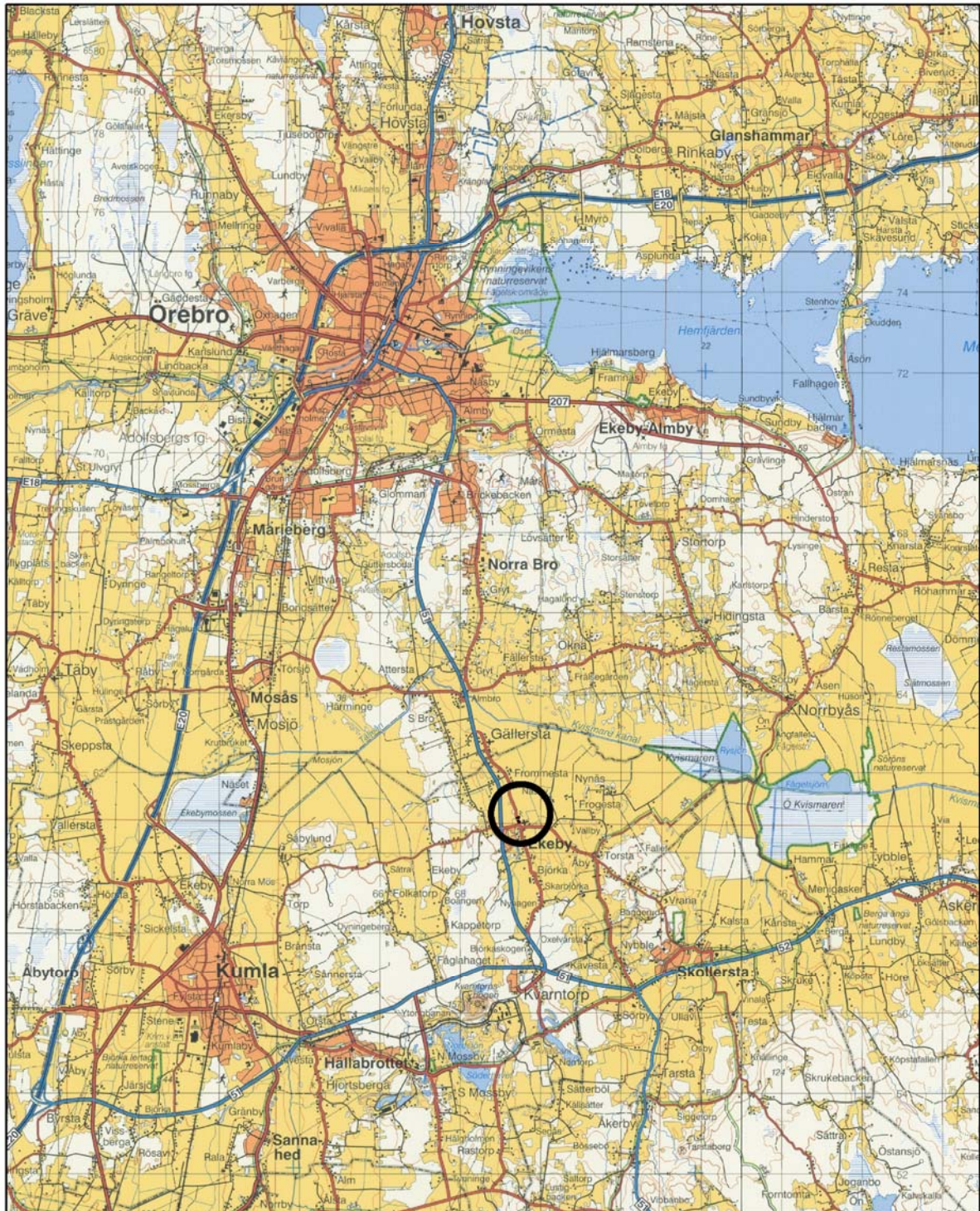

Fig. 1. Utsnitt ur vägkartan, blad 104 Örebro, med utredningsområdet markerat. Skala 1:100 000.

Fig. 2. Utsnitt ur GSD-Fastighetskartan med utredningsområdet markerat. I norr syns de förhistoriska gravplatserna och i söder finns Ekeby kyrka. Skala 1:5 000.

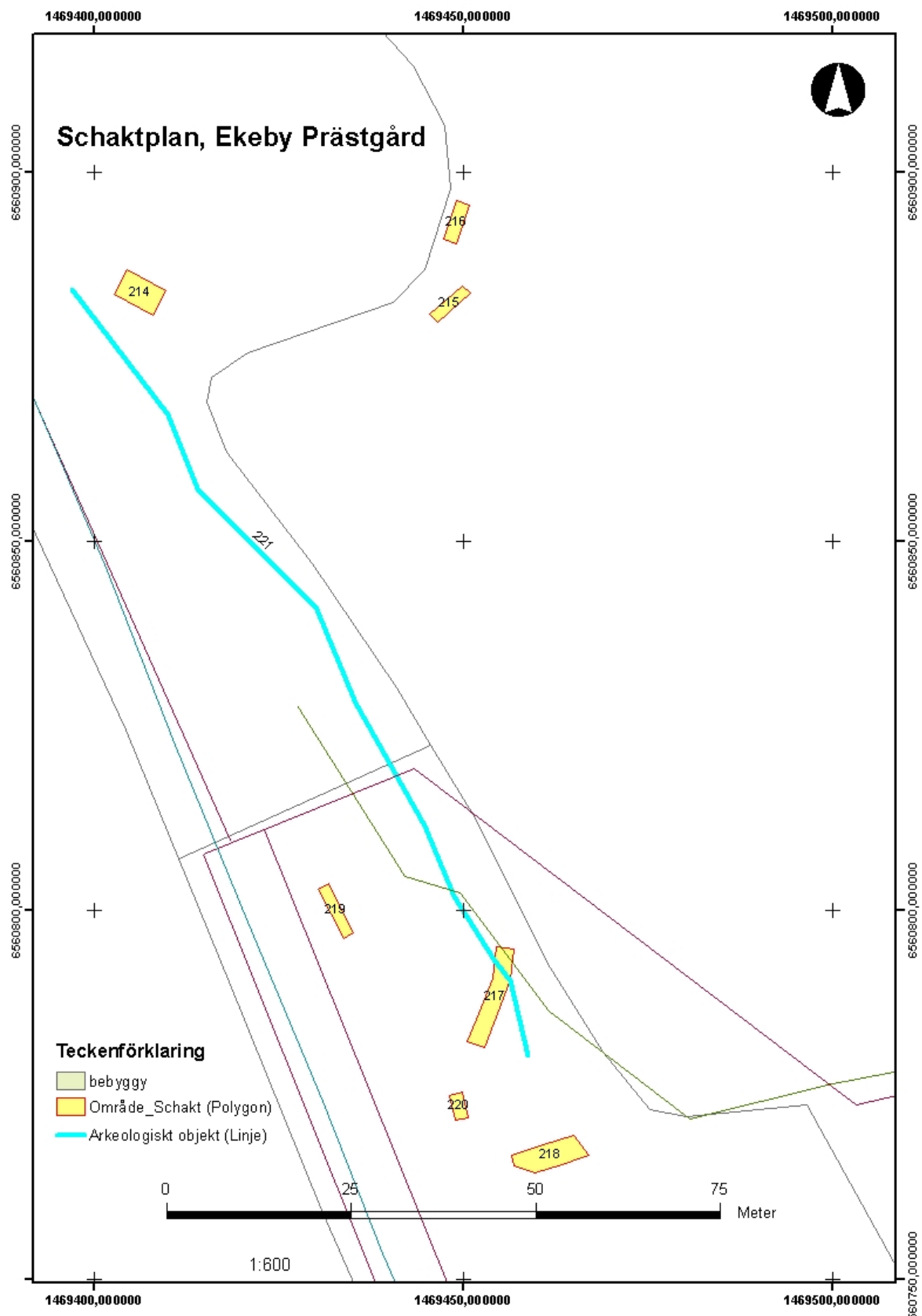

Fig. 2. Schaktplan med läget för de olika schakten samt vägbanken, A221, markerade.
Skala 1:600

Fig. 3. Utredningsområde med Ekeby kyrka i bakgrunden. Från NÖ. Foto: Martin Edlund, U4600_1.

Fig. 4. Gravfältet som gränsar mot utredningsområdet. Från S. Foto: Helmut Bergold, U4600_2.

Fig. 5. Rester av den raserade stenbron. Från SV. Foto: Helmut Bergold. U4600_3.